

Sektionen för näringsliv, kultur och fritid
Louise Andersson

Kulturdepartementet

Styrelseyttrande - Remiss - Publiken i fokus – reformer för ett starkare filmland

Sammanfattning av synpunkter

- SKR avstyrker förslaget till nationella mål i sin föreslagna form då bland annat mål om utveckling och produktion av svensk film i olika delar av landet saknas.
- Om staten vill överlåta vissa filmkulturella frågor till kommuner och regioner behöver detta följa finansieringsprincipen. Det är även oklart vad som åsyftas i förslaget. SKR avstyrker därför förslaget om att ta bort de filmkulturella delarna i förslaget till ny förordning om statsbidrag.
- I förslaget om höjda anslag och en branschgemensam filmfond saknas förslag om hur samspelet kring den samlade finansieringen (inklusive regionala och kommunala medel för filmproduktion) fungerar och kan utvecklas. Det bör beaktas av staten framöver.
- För att ett bredare spektra av produktioner i Sverige ska få ta del av produktionsincitament behöver regeringen säkerställa att de regionala perspektiven på stödets utformning beaktas innan man beslutar i frågan.
- Det föreslagna uppdraget till Konstnärsnämnden bör vara utformat så att samverkan sker med filmrelaterad verksamhet på olika ställen i landet.
- Ett uppdrag om att ta fram ett förslag till ett nationellt filmarvscentrum bör ta höjd för hur detta centrum ska vara tillgängligt och kunna användas av målgrupper i hela landet. Även samverkan med filmrelaterade verksamheter i olika delar av landet bör belysas liksom hur man kan arbeta för tillgänglighet till filmarvet på distans.

För förbundets ställningstaganden i helhet, se nedan.

Allmänna synpunkter

Regionerna och ett antal kommuner är betydande aktörer för att möjliggöra professionell filmproduktion i landet. De arbetar också med ett starkt medborgarperspektiv i sin filmkulturella verksamhet – dvs allas möjlighet att ta del av och själva uttrycka sig genom film.

Det är viktigt att konst, kultur och mediaproduktion sker i hela landet bland annat för att en bredd av erfarenheter och situationer ska skildras i kultur

och nyhetsbevakning. Här spelar flera av regionerna och vissa av kommunerna en stor roll. Det är därför avgörande att det finns ett samspel mellan den nationella, regionala och kommunala nivån för tillvarata resurser och insatser på bästa sätt.

11.1 Tydligare nationella filmpolitiska mål

I betänkandet föreslås nya nationella filmpolitiska mål. De föreslås vara 1) ett brett filmutbud av hög kvalitet, 2) att film visas i hela landet, 3) att svensk film når en stor publik och 4) att filmarvet bevaras och används.

Förbundets ställningstagande:

SKR anser att förslagen till nationella filmpolitiska mål missar flera viktiga områden och avstyrker därför målen i sin föreslagna form. De nationella målen behöver särskilt kompletteras med ett mål om att utveckling och produktion av svensk film ska ske i olika delar av landet.

Nationella mål för filmpolitiken bör även ha ett tydligare medborgarfokus där statliga insatser bör syfta till att alla invånare i hela landet har möjlighet att ta del av film, lära sig om film, skapa film och ha en möjlighet att bidra till filmområdets utveckling på olika sätt.

En nationell filmpolitik behöver ha en bredd för att gynna hela filmområdet i hela landet. Helhetsperspektivet behövs då målen är styrande för de statliga insatserna generellt och kan användas till stöd för även framtida uppgifter.

11.2 Ett självständigt filminstitut med tydliga ramar för statsbidraget

En ny förordning om statsbidrag till film föreslås införas. Man föreslår även att verksamhet som primärt är en angelägenhet för regioner och kommuner i högre grad bör hanteras inom ramen för kultursamverkansmodellen. Man vill även föra över medel från Myndigheten för kulturanalys till Filminstitutet för att ge de senare ett bredare utrednings- och analysuppdrag.

Förbundets ställningstagande

Statliga myndigheter är efterfrågade som samverkansparter för kommuner och regioner på olika kulturområden. Det vore olyckligt att snäva in Filminstitutets och Kulturrådets uppgifter på ett sätt så som gör att de inte kan stödja utveckling av verksamheter i hela landet i samverkan med kommuner och regioner på olika sätt. Statliga myndigheter och stiftelser behöver ha möjlighet att agera tillsammans med SKR:s medlemmar där det är lämpligt.

SKR menar att Filminstitutet bör ha i uppdrag att stödja verksamhet som bidrar till att utveckla filmområdet i hela landet snarare än enbart verksamhet som är av särskild nationell betydelse.

Om staten vill överlåta vissa filmkulturella frågor till kommuner och regioner behöver detta följa finansieringsprincipen. Det är oklart i betänkandet vilka uppgifter som åsyftas med ”vissa filmkulturella frågor”, det är även oklart hur det är tänkt att gå till eller vad det innebär. SKR avstyrker därför förslaget om att ta bort de filmkulturella delarna i förslaget till ny förordning.

En ny förordning och dess ändamålsparagraf bör även innehålla en lydelse om att film ska produceras i olika delar av landet.

SKR håller med om de behov som lyfts fram av ett fokus på svenska språket och de nationella minoritetsspråken, men förbundet vill ändå påtala vikten av att inte omöjliggöra stöd till film på fler språk än dessa. Många språk talas inom landets gränser och för att spegla erfarenheter i hela det svenska samhället bör det finnas en öppning för att ta del av statliga medel för svenska filmer på fler språk. Detsamma bör även gälla ett förändrat produktionsincitament.

11.3 Höjda anslag och en branschgemensam filmfond

Man föreslår en ökning av budgeten för utveckling och produktion vid Filminstitutet med 20 procent och inrättande av en branschgemensam filmfond.

Förbundets ställningstagande

SKR lämnar inga synpunkter på förslaget om inrättande av en branschgemensam fond men det är otydligt hur statliga medel och den förslagna filmfonden ska samspela med de regionala och i viss mån kommunala medel som finns för filmproduktion och utveckling. Trots att Filmutredningen i sin preliminära nulägesanalys beskriver att regionala fonder står för hela 24 procent av finansieringen av svensk lång spelfilm 2023 (jämför med Filminstitutets 31 procent) så saknas förslag om hur samspelet kring den samlade finansieringen (inklusive regionala och kommunala medel för filmproduktion) kan fungera och utvecklas. Det är något som förbundet saknar och som bör beaktas av staten framöver.

11.4 Sänkt moms på biobiljetter och återinförda biografavgifter

Momsen för biografföreställningar föreslås sänkas från 25 till 6 procent. Man föreslår istället att biografägarna ska betala en biografavgift om 10

procent av bruttobiljettintäkterna. Man föreslår även en avdragsrätt för avgifter och bidrag till Svenska Filminstitutet.

Förbundets ställningstagande

SKR ställer sig positiva till en sänkt moms för biografföreställningar då det stärker kulturlivets förutsättningar.

SKR föreslår att det görs en tydlig konsekvensbeskrivning av hur förslag om biografavgift påverkar ideellt drivna biografer.

11.6 Ett reformerat produktionsincitament

I betänkandet föreslås ett förändrat produktionsincitament där nivån på bidragsberättigade kostnader används för att prioritera mellan ansökningar. Dessutom föreslås att produktioner som bygger på manus eller litterär förlaga på svenska eller nationellt minoritetsspråk ska uppmuntras genom att värdet räknas upp enligt en schablon. Man flyttar även stödet från Tillväxtverket till Svenska filminstitutet.

Förbundets ställningstagande:

Det är avgörande att Sverige har likartade förutsättningar som övriga Europa för produktion av audiovisuella verk och förbundet har under lång tid verkat för att ett produktionsincitament skulle komma till stånd. SKR var mycket positiva när stödet infördes men betonade redan då att staten borde verka för att stödet skulle öka i storlek för att få rätt förutsättningar, något som inte har skett. SKR vidhåller denna bedömning.

Förutsättningarna för produktioner ser olika ut i regionerna. För att ett bredare spektra av produktioner i Sverige ska få ta del av produktionsincitament behöver regeringen säkerställa att de regionala perspektiven på stödets utformning beaktas innan man beslutar i frågan.

11.7 Internationellt program på Konstnärnsnämnden

Konstnärnsnämnden föreslås få i uppdrag att etablera ett internationellt program på filmområdet.

Förbundets ställningstagande

SKR vill understryka vikten av att samverkan sker med filmrelaterad verksamhet på olika ställen i landet och att detta framgår i ett eventuellt uppdrag till Konstnärnsnämnden.

11.8 Ett nationellt filmarvscentrum

Filminstitutet, Kungliga biblioteket och andra aktörer som SVT föreslås få i uppdrag att ta fram ett kostnadsberäknat förslag till ett nationellt filmarvscentrum.

Förbundets ställningstagande

Ett uppdrag om att ta fram ett förslag till ett nationellt filmarvscentrum bör också ta höjd för hur detta centrum ska vara tillgängligt – så att filmarvet kan användas av målgrupper i hela landet. Ett uppdrag bör även belysa hur ett nationellt filmarvscentrum kan samverka med filmrelaterade verksamheter i olika delar av landet, liksom hur man kan arbeta för tillgänglighet till filmarvet på distans.

Anders Henriksson
Ordförande

Sveriges Kommuner och Regioner